

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

16 maart 2009

ADVIES 2009-12

over een vraag tot het systematisch afleveren van
individuele beslissingen aan de Orde van Architecten

(CTB/2009/19)

1. Voorwerp van de adviesaanvraag

Bij brief van 2 maart 2009 vroeg de gouverneur van Vlaams-Brabant, namens de Conferentie van gouverneurs aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, hierna Commissie genoemd, een advies over de vraag of de openbaarheidswetgeving zich ertegen verzet om systematisch iedere individuele afwijkingsbeslissing op het monopolie van architecten aan de Orde van Architecten over te maken.

Tussen de verschillende gouverneurs bestaan verschillende zienswijzen:

- Sommige gouverneurs leiden uit de rechtspraak van de Raad van State af dat de Orde van Architecten bij het inleiden van een beroep tot nietigverklaring tegen een machtigingsbesluit van de provinciegouverneur binnen de limieten van zijn bevoegdheid handelt en de Orde dus ook steeds over het vereiste 'belang' beschikt om een kopie van de individuele beslissingen te verkrijgen. Bijgevolg is er geen beletsel om de Orde systematisch in kennis te stellen van de beslissingen van de Gouverneur.
- Andere gouverneurs staan terughoudend tegenover de systematische mededeling van deze beslissingen aan de Orde. Ze baseren zich hiervoor op privacyredenen en op het feit dat geen enkele wetsbepaling erin voorziet dat dergelijke individuele beslissingen systematisch aan de Orde moeten worden overgemaakt. Wat betreft de toepassing van de wet op de openbaarheid van bestuursdocumenten stellen zij dat het hier gaat om individuele, gemotiveerde beslissingen waarover geval per geval een aanvraag tot mededeling moet worden ingediend en het vereiste 'belang' moet worden aangetoond.

2. Ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

De bevoegdheid van de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur is beperkt tot die welke haar op grond van artikel 8 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en op grond van artikel 9 van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten is toegekend. Een algemene adviesaanvraag die betrekking heeft op de interpretatie van de federale

openbaarheidswetgeving kan slechts tot de Commissie worden gericht door een federale, provinciale of gemeentelijke administratieve overheid.

De Commissie is van mening dat noch de Conferentie van gouverneurs noch de gouverneur van Vlaams-Brabant kunnen worden opgevat als een federale administratieve overheid in de zin van artikel 8, § 3 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. De gouverneur van Vlaams-Brabant is weliswaar een administratieve overheid, maar geen federale administratieve overheid. Hoewel de conferentie van gouverneurs op het federale bestuursniveau samenkomt, kan moeilijk worden gesteld dat het een federale administratieve overheid betreft. Er is als gevolg van de ontwikkeling in de rechtspraak slechts sprake van een administratieve overheid wanneer een natuurlijke of rechtspersoon in de mogelijkheid is om derden op eenzijdige wijze te binden.

De Commissie dient nog te onderzoeken of de gouverneur van Vlaams-Brabant geen gebruik kan maken van de wet van 12 november 1997. Op grond van artikel 9, § 2 van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten kan een provinciale of gemeentelijke administratieve overheid immers eveneens aan de Commissie een vraag om advies richten. Indien het provinciale en gemeentelijke administratieve overheden betreft is dit enkel zo voor zover het gaat om de organieke bevoegdheid die niet aan de gewesten is overgedragen en ze die bevoegdheid ook hebben uitgeoefend. Artikel 6, § 1, VIII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen heeft de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd gemaakt voor de ondergeschikte besturen, met uitzondering van onder andere de organisatie van het beleid inzake de politie, met inbegrip van artikel 135, § 2 van de nieuwe gemeentewet, en de brandweer. De wet van 12 november 1997 is dan ook niet meer van toepassing op provinciale en gemeentelijke administratieve overheden tenzij voor de hiervoor vermelde organieke bevoegdheden die federaal zijn gebleven. Bijgevolg kan de gouverneur van Vlaams-Brabant geen gebruik maken van de wet van 12 november 1997 voor zover deze wet niet langer van toepassing is op provinciale administratieve overheden.

Noch de gouverneur van Vlaams-Brabant, noch de Conferentie van gouverneurs kunnen worden beschouwd als een federale administratieve

overheid in de zin van de wet van 11 april 1994 zodat een verzoek om advies op grond van artikel 8, § 3 van deze wet niet ontvankelijk is. Evenmin is het verzoek om advies ontvankelijk op grond van artikel 9, § 2 van de wet van 12 november 1997, omdat deze wet nog enkel van toepassing is op de materies waarvan de organieke bevoegdheid over de provinciale en gemeentelijke administratieve overheden niet aan de gewesten is overgedragen. In casu heeft het verzoek om advies geen betrekking op deze aan de federale wetgever voorbehouden organieke bevoegdheden.

Brussel, 16 maart 2009.

F. SCHRAM
secretaris

J. BAERT
voorzitter